

28

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

1925

Štev. 3

VSEBINA

Spomladanski pregled	33	Opazovalne postaje	41
Da se razumemo!	34	Vesti iz podružnic	43
Moje izkušnje o prezimovanju čebel	35	Društvene vesti	46
Listnica upravnštva	38	Vprašanja in odgovori	46
Listnica tajništva	38	Drobiž	47
Pa ni tako!	39	Poslano	48
Je, je tako!	40		

PRODAM 15 panjev čebel v A.-Ž. panjih, še novih. — Cena po dogovoru.
J. Rop, Pretreš, pošta Laporje.

Domači vrt.

Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujmo in krasimo.

Priredil M. Humek.

Cena Din 48.—, vezano Din 60.—.

Kdor hoče obdelovati svoj vrt tako, da mu bo prinašal največ dobička, naj si to knjigo omisli. Preizkušeni nasveti te knjige mu bodo majhni izdatek za njo stotero nadomestili. Knjiga je bogato ilustriрана in obsega 69 podob v besedilu in 2 barvni tabeli. — Knjiga se naroča v

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Prodam okoli 80 kg meš. ajdovega-cvetličnega medu, pristnega (garant. pitanec) po 30 Din za kg. Jakob Laura, čebelar, Gajevci, p. Sv. Marjeta pri Moškanjcih niže Ptuja.

Med zajamčeno pristen, ajdov, snažno spravljen, finega okusa, pobran čebelam, ko je bil popolnoma gođen, torej pitanec I. vrste. Prodajna cena nad 50 kg po Din 21'50, pri naročilih 10 kg in več pa po Din 22'50. Franc Zelenik, čebelar, Prvenci, p. Moškanjci.

Ker opustim čebelarstvo, **prodam 13 novih A.-Ž. panjev** najnovejšega sistema. Vsi lepo izdelani na 9 okvirov, kompletni. — Cena 200.— dinarjev za en panj. — Janko Metere, p. Žirovnica, Gorenjsko. —

Imam naprodaj 30—35 kranjičev normalne mere, z mladimi maticami, — Cena po dogovoru. Ivan Soklič, p. Dob — Krtina.

Prodam novo točilo najmodernejšega sestava, pločevinasto, na 3 satnike 27×41 cm. Cena po dogovoru. — Ivan Načode, Jokovca št. 10, p. Planina pri Rakeku.

Med spomladanski in jesenski, lastni pridelek, garant. pitanec, in 30 kg najlepše izdel. satnic iz čistega voska ima po zmerni ceni naprodaj Svitoslav Jenko, čeb., Suhor nad Metliko.

Prodam točen cvetlični med bele barve od zdravih čebel, primeren tudi za pitanje čebel. Pošiljam ga v dobro zaprtih škafih ali pločevinasti posodi po približno 60 kg proti vrnitvi posod. Cena Din 25.— za kg, postavljen na postajo naročnikovo. — Anton Žnidaršič, kaplan, Stari log pri Kočevju.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE 14.

Letnik XXVIII.

— Ljubljana, 1. marca 1925. —

Številka 3.

Spomladanski pregled.

Jože Okorn — Ljubljana.

Za slabo letino je prišla tako mila zima, da so čebele skoraj vsak teden izletavale. V prvi polovici februarja meseca je bilo toliko toplih dni, da smo mogli osnažiti in pregledati vse panje. Čebele so zelo dobro prezimile, toda zaloga se je jako skrčila, tako da bo treba klasti mnogim panjem, čeprav so imeli jeseni normalno zalogo 10—12 kg medu. Nekaterim brezvestnežem so mrli plemenjaki že pred božičem. Kaj bo šele v marcu in aprilu mesecu? Prepričan sem, da bo takrat pomrlo več panjev od lakote, nego jih je vzela vsa zima. Ne bodimo brezvestni, temveč skrbimo, da plemenjakov ne bomo samo ohranili pri življenju, ampak da se nam bodo v kljub skrajno neugodnim razmeram pravočasno razvili v močne družine!

Če hočemo to doseči, se moramo najprej prepričati o plemenjakihi. To dosežemo s tem, da jih temeljito pregledamo. Marsikdo se s tem ne bo strinjal, češ, čemu bom brskal po panjih, ko pa že pri žrelu spoznam, da je vse v redu. Toda ni tako! Koliko je prilik, da je panj pozno jeseni matico prelegel, mladica, ki se ni mogla oprasiti, pa leže same trote. Kak plemenjak, o katerem smo bili prepričani, da ima zadostno zalogo, nam lepega dne

začne padati vsled lakote, drugi zopet je pozimi tako oslabil, da ga sčasoma prežene molj, v tretjem je postala matica jalova itd.

Iz tega razvidimo, da se na samo oko ne smemo zanašati, ampak moramo preiskati »obisti« vsakega posameznega plemenjaka.

Pri pregledovanju se prepričamo o moči, zalogi in zalegi panja ter ali je matica zdrava in rodovitna. Plemenjak mora sredi marca meseca imeti vsaj še 5 kg medu. Ko najdemo zalego, pogledjmo, ali je v vseh oblikah, t. j. jajčka, žerke in pokrita zalega, to pa zaradi tega, ker spomladi (marca in aprila meseca) premine največ matic. Na satu z zalego bomo redno našli tudi matico. Pogledjmo, ali je zdrava, zlasti še, ali nima pokvarjenih nog. Zalega mora biti strnjena, ne raztresena. Uspeh pregledovanja si zabeležimo na listek, ki ga pritrdimo na vratca ali pa ga napišimo s kredo panju na vratca.

Uspešno bomo čebelarili samo z močnimi panji. Srednje dober plemenjak mora zasedati vsaj pet okvirov. Kar je slabjših, jih združimo! To so slabiči, ki nam bodo celo leto samo v žalost in nadlogo, če bo letina slaba, pa celo v izgubo. Ne glejmo na število, temveč na moč!

Slabe, zdrave brezmatične panje združimo, močnim pa dodajmo novo matico! Kdor razpolaga z rezervnimi maticami, stori najbolje, ako doda brezmatičnemu panju matico s celo družinico, ker s tem plemenjaku zelo pomaga.

Plemenjake, ki nimajo zadostne zaloge, moramo izdatno krmiti. Pokladajmo jim najmanj po 1 kg naenkrat. Na 1 kg medu vzemimo pol litra vode, če pa krmimo s sladkorjem, pa na 2 kg sladkorja $1\frac{1}{2}$ litra vode, sicer bodo panji preveč močili.

Ko smo vse plemenjake osnažili, uredili in napitali, jih toplo odenimo in pustimo v miru. Vsakih deset dni pa dobro osnažimo dno, da se v drobirju ne bo redil mrčes. Mrtve čebele pokopljimo.

Da se razumemo!

Urednik.

O, bratje, bratje — prišel je čas!
So li vaše njive zorane?
Zdaj zvezde ugodne vladajo,
zdaj semena zlata padajo —
so li vaše njive zorane?

Župančič.

Iz raznih krajev na naši severni meji prihajajo neprestano tožbe, da je »Čebelar« preenostranski, to se pravi, da se preveč ozira na čebelarstvo v A.-Ž. panju, premalo pa na druge sisteme. Tudi je »Čebelarjeva« pisava proti čebelarjem, ki so »drugačnega strokovnega naziranja« — preostra.

V ljubljanski oblasti ni niti enega naprednega, resnično naprednega čebelarja, ki bi se spodtikal nad našimi prizadevanji za splošno uvedbo A.-Ž. panja. Vsi smo si edini, naj »Čebelar« za sedaj priporoča samo ta panj zato, ker je za naše prilike res prav dober. Tekom let smo preizkusili vse mogoče in nemogoče sisteme: francoske panje, dunajčane, gerstungovce, amerikance, preusovce in nešteto drugih — vsi so že med staro šaro, ker se niso obnesli, dasi smo imeli z njimi nebeško

potrpljenje. Za čebelarstvo na med in za prevažanje niso, pa niso!

Šele v A.-Ž. panju smo spoznali panj, ki nam je po volji, čeprav ne tako, kakor si čebelarji želimo. Vendar je gotovo eden izmed najboljših, kar jih poznamo. Kot vestni in previdni čebelarji smo ga temeljito in dolgo preizkušali. Šele potem, ko je prestal vse izkušnje sijajno, smo ga začeli splošno priporočati. Pri tem smo se zavedali odgovornosti, ki nas zadene, če bi priporočali pomanjkljiv sistem. Vpoštevali smo škodo čebelarja, ki ga zavedejo lepe besede kakega čebelarskega preroka in ki vrže težko zaslužen denar skozi okno za panje kakega slabega, nepraktičnega sistema. Tisti časi so se morali nehati, ko smo z zadovoljnim obrazom kimali raznim čebelarskim sejmarjem... Lepe in ljubeznjive besede na čebelarskih tečajih nas niso več mamile, prevladal je zdrav in trezen račun. Zmagalo je geslo, da je našemu čebelarju treba panja, ki kar najbolj ustreza vsem zahtevam resnično naprednega čebelarstva: velika notranjščina, primerno velik sat široke in nizke oblike, medišče prav tako veliko kakor plodišče, vmes pa rešetka.

Vse te lastnosti in še več jih ima A.-Ž. panj! Vrhtega ga je sestavil slovenski čebelar, naš dragi tovariš Žnideršič. Tudi ta okolnost je jako vplivala na širjenje panja. Ljubezen do domače, slovenske stvari, do panja, ki je plod našega truda, ki ga je ustvaril naš najboljši čebelar, je podrla vse jezove, premagala vse ovire, ki so se nam izpočetka napravljale.

Težavna in dolga je bila pot, ki smo jo hodili, ko smo razširjali »krivo vero« v A.-Ž. panj, mi čebelarski protestantje. Pa se je zrušila stara, okostenela šola in razbili smo znamenja naše čebelarske sramote, tiste čebelnjake z najrazličnejšimi sistemi panjev — eden slabši od drugega. Težko je bilo naše kladivo, kdo bi se mu bil ustavljal? Zvenelo je kakor najčistejše jeklo to kladivo — naš A.-Ž. panj.

Danes je v naši čebelarški deželi pomlad. Iz tal rastejo čebelnjaki, polni samih A.-Ž. panjev. Na tisoče in tisoče panjev tega sistema imajo čebelarji in pretežna večina je zelo zadovoljna z njim. Produkcija medu se je podeseterila, prava čebelarška veda izredno poglobila. Danes šele čebelarimo, poprej smo se igrali, čebelarili samo zaradi sporta.

Pa ni po vsej naši zemlji tako. Ponekod spi naš kmetski čebelar. Tam je še vedno na braniku stare šole več čebelarjev, ki nočejo ali pa ne morejo izpregledati. Še vedno pojo tisto čebelarško pesem kakor pred 50 leti. Iz zložnosti, iz ljube navade, in radi pomanjkanja vzleta se neki čebelarji, ki so poklicani, da bi širili resnično čebelarško vedo in čebelarjenje v vzornih panjih, še vedno oklepajo nepraktičnih sistemov in jih priporočajo, širijo. Zaverovani so v tuje panje, ki jih dandanes vsi tuji napredni čebelarji prezirajo, panje, ki so jih celo izključili iz čebelarških razstav. Pri nas imajo ti nesrečni stvorili še vedno toplo zavetje in vnete zagovornike, ki so pred desetletji pogledali v čebelarški svet, prinesli s seboj lepe spomine, od katerih še sedaj žive, se ničesar več ne uče in so slepi in gluhi za moderne čebelarške pridobitve, vse to pa zaradi udobnosti, iz konservatizma in ker nočejo priznati, da so na svetu stvari, ki jih ne poznajo. Ves čebelarški svet jim je tista ped zemlje okoli čebelnjaka, nato plot, za plotom pa ničesar več.

Ko je »Čebelar« ubral prave strune in zagodel našo pesem, priporočal naš panj, se zavzel za izboljšanje našega čebelarstva in učil našega čebelarja našega načina čebelarjenja, so se nekaterim čebelarjem stemnili obrazi. In sedaj se vztrajno zaletavajo v vse, kar je našega: v naš panj, v list, v organizacijo. Z nobeno stvarjo niso zadovoljni, vse devajo v nič. Zadnje čase so začeli izjedati celo posamezne »Čebelarjeve« besede, ki so bile napisane z najlepšim namenom,

iskreno, brez zahrbtnosti. Vprašujem vas, zakaj to? Kaj hočete?

Na stečaj so vam odprta vrata našega »Čebelarja«. Izpovejte se v njem odkritosrčno o vsem, kar vam je na srcu. Urednik ni malenkosten in bo vsak dober dopis ali članek priobčil, čeprav se z njegovo vsebino in tendenco morda ne bo strinjal. Pogovorimo se v »Čebelarju« o vsem, kar nas bega, nehajmo pa zastrupljati naše čebelarje po občinih zborihi in na predavnjih in sejati nezadovoljnost med našimi vrstami.

Pride čas, ko bodo tudi izvenkranjski čebelarji izpregledali in klicali na odgovor vse tiste svetovalce, ki so jih vodili po krivih potih in jih še vodijo. Takrat se bodo oglašale grenke besede, ker bo zagledala dan — čebelarška resnica.

Peščica čebelarjev izkuša zapirati pot dobri stvari, od katere bi lahko imeli naši čebelarji mnogo koristi, toda naša stvar je zdrava, naša vera v lepšo bodočnost našega čebelarstva globoka — vse ovire bomo premagali. Naše izkušnje glede A.-Ž. panja so bogate, dolgoletne, zato ga bomo priporočali vselej in vsakomur. Pa saj si sam napravlja pot in — kar je najžalostnejše za njegove nasprotnike — celo v take kraje, kjer si ga nekateri ne žele. Kar berite vesti iz podružnic in strmeli boste!

Da, da, naša žetev se bliža. Čebelarške njive, ki smo jih posejali z A.-Ž. panjem, zore. Pridi, dragi naš slovenski čebelar, in žanji...

Moje izkušnje o prezimovanju čebel.

Ivan Jurančič.

V zadnjih letih, zlasti izza lanske zime, pogosto slišimo o slabem prezimovanju čebel, o mokroti v panjih, plesnobi satovja, da, celo o velikih izgubah. Tem neprilikam izkušajo čebelarji na vse mogoče načine

odpomoči, med drugim tudi s prezimovanjem v medišču. Nekateri celo trdijo, da je vzrok slabega prezimovanja prezgodnje ali pretoplo paženje panjev. Iz vsega tega bi lahko sklepali, da ima še vedno veljavo znani izrek čebelarских mojstrov preteklega stoletja: »Dobro pripraviti čebele za zimo je največja čebelarska umetnost.« Po moji sodbi pa bi v več nego dvajsetletni dobi splošnega čebelarjenja v panjih s premičnim delom naši čebelarji že morali biti toliko strokovno izobraženi, da bi dobro poznali čebelino življenje, njeno naravo in potrebe. Potem bi gotovo z lahkoto pogodili domnevno umetnost dobrega prezimovanja.

Ne nameravam se tukaj ponašati s kako posebno čebelarsko modrostjo ali učenostjo, nasprotno, čimdaljebolj čutim, zlasti v zadnjem času, svoje slabosti in pomanjkljivosti, kakor se vsak pošten človek mora zavedati svojih slabosti. Vendar izjavljam, da prezimovanje čebel meni ne provzroča nikakih skrbi, ne truda ne posebnega dela. Moje čebele prezimujejo dobro, izgub takorekoč ne poznam. Izjeme so pa povsod. Rad priznavam, da se lahko pripeti kaj nepričakovanega, n. pr. matica umrje med zimo v tem ali onem panju, včasih par panjev moči in imajo potem nekoliko plesnivo satje. To je provzročilo kako slučajno vznemirjenje. To je vse, kar se more pripetiti.

Cenjeni čitatelj menda poreče: »Jaz se potrudim in storim vse, kar vem, da je potrebno za dobro prezimovanje, pa vendar ne gre vse gladko; ti pa praviš, da ti ni treba ničesar storiti, in čebele ti prezimijo izvrstno. Kako to?« — Če je delo lahko, tudi odgovor ne bo težak.

Jaz imam panje pripravljene za zimo vedno leto in dan, poleti in pozimi enako. Vsi panji imajo dvojne, po 9 cm debele stene, ki stojе na topli, 8 cm debelo z mahom napolnjeni podlagi. Okno je tudi poleti zadelano z 8 cm debelo slamnico. Medišča jeseni napolnim s strugotinami. Dobra je lesna volna ali pa suh mah. Žrela so celo zimo popolnoma

odprta kakor poleti. Kadar nastopi zima, jih zavarujem proti mišim s primernimi kosi matične rešetke, proti solncu, vetrovom in pticami pa s tem, da prislonim desko na žrela. Najvažnejše delo, ki ga imam pri prezimovanju, obstoji v tem, da pobrem nepotrebne sate, t. j. iz medišča vse, iz plodišča pa po šest satov. Nato prostornino plodišča z okencem zmanjšam toliko, kolikor ga čebele prav gosto obsejajo. Potem so od vseh strani toplo odete, in česa jim treba še več? Omenjam le, da stojе panji zgornje vrste neposredno na spodnjih panjih in da toplota zbog tega ne more uhajati, ker se panji med seboj grejejo. Nad zgornjo vrsto je omara za satovje, ki nadomešča odejo. Kjer pa te ni, so pa panji od vrha vedno dobro odeti.

Nekateri čebelarji so mnenja, da je vzrok slabega prezimovanja prezgodnje odevanje panjev. Baš iz mojega razkazovanja izhaja, da bi že davno moralo biti mojega čebelarstva konec, ker so panji neprestano toplo zavarovani. Nekateri zapažijo čebele šele, ko nastopi ostra zima. Prav to pozno odevanje in paženje, ki ga ne moremo nikdar dovolj tiho in mirno izvršiti, vznemirja in razburja čebele, da zapuste zimsko gručo in se zaradi mraza ne morejo vrniti v gnezdo ter otrpnejo. Kako občutljiva je čebela glede toplote, se lahko neštetokrat prepričamo, n. pr. v pomladnih jutrih. Če pade toplota na 8°C, otrpne v par minutah vsaka čebelica, ki se vsede na zemljo. Ne bojmo se torej, da bi bilo čebelam pretoplo v panju, čeprav je še tako dobro odet. Zunanja odeja nikakor ne napravlja toplote, pač pa drži tisto toploto, ki jo čebele same proizvajajo. Ne bodo si narejale več toplote, nego jim je to potrebno. Da bi matica zaradi pretoplega ali prezgodnjega odevanja v neprimernem času zaleгла, je prazen strah, saj je množina zalege vselej odvisna od boljše ali slabše paše in je navadno v skladu z njo. Ako n. pr. nastane v poletju huda suša, da vsi viri živeža preminejo, tudi najhujša vro-

čina ne prisili matice, da bi obilno zalegala, pač pa neha staviti jajčeca. V vročih krajih, kjer ne poznajo ne zime, ne snega, ne ledu, nimajo čebele zimskega počitka v našem pomenu, a ob najhujši vročini, ko večidel vse rastlinstvo vene, prenehajo za več tednov z zaleganjem. Tudi ne izletavajo več.

Neredkokrat se pozimi pojavlja mokrota v panjih. Vživanje in dihanje čebel ima pa za posledico, da se tvorijo med drugim tudi vodeni hlapi. Čim bolj se čebele v zimskem miru dramijo, oziroma gibljejo, tem večje je izhlapevanje. Vodeni hlapi se pa, kakor je znano, na hladnem zgostijo in porose satje in panj. Ako je torej panj proti mrazu slabo zavarovan, se na hladnih točkah zbira vlaga. Ako postanejo čebele močno in trajno nemirne, bodisi zaradi miši, osirotelosti, žeje, prepaha ali pa ropota, se izhlapevanje še poveča, to pa provzroča vlago tudi v panju, ki je zavarovan. Po mokroti v panju pa se največkrat pojavi — griza. Potemtakem so trije pojavi, ki se vrste drug za drugim: 1. hladni panj, oziroma zimski nemir; 2. mokrota, 3. griza.

Marsikdo poreče: »Saj sem storil vse, da je čebelam toplo, in vendar je v nekatereh panjih mokro; gotovo sem jih preveč odel.« Dragi, mokrota ni znamenje prevelike toplote, ampak posledica mraza. Ako imaš panje postavljene samo na dveh podlogah ali na goli polici, je panjevo dno prehladno in zato znotraj mokro. Ako imaš stranske stene panjev iz navadnih desk, ni dovolj, da panje le nekoliko stisneš; potrebno je, da so kolikor mogoče tesno skupaj in da deneš vmes bombaževine ali pa več plasti dovolj velikega papirja, da vse raze dobro zamašiš. Samih panjev ne moremo nikdar postaviti tako tesno drugega k drugemu, da bi ob hudi zimi ne brila mrzla sapa skozi raze. Končnica je pri modernih panjih sicer večinoma dvojna, pa je navadno pretenka, kvečjemu 5 cm debela. Med zunanjo in notranjo desko končnice je vloženi le par pol papirja; to je vse premalo. Končnica naj bo

9—10 cm debela ter natrpana s pazderjem, lesno volno, drobnimi strugotinami, z očiščeno slamo, s suhim mahom itd. Žagovina ni dobra, ker se v njej rade zarede mravlje. Tudi papir ni posebno dober, ker se plasti stisnejo, med njimi pa ni zraka, ki najbolj brani naglo menjavo toplote.

Pri razpravi o prezimovanju tudi ne smemo prezreti panjevih vratc in okenca. Glede okenca so dvojni nazori: eni hočejo šipe, drugi mrežo. Jaz imam šipe in je okno, kakor sem omenil, vedno, poleti in pozimi izdelano s slamnico. Le kadar denem zadnje sate v plodišče, ni več za slamnico prostora. Takrat jo začasno odstranim. Mrežo hvallijo, ker je baje potem v panju vedno suho. Temu pa nasprotuje praksa, kar potrjujejo pritožbe v »Čebelarju«. Šipo dobro odeni, pa bo suha! Kakor je mreža umestna in neogibno potrebna pri prevažanju čebel, tako je neumestna pozimi v panju. Ko bi čebele mogle govoriti, bi izrekle bridko sodbo. Pa saj govore, a koliko čebelarjev je, ki jih razumejo in jih hočejo poslušati? Kdo ni še opazil, da začno čebele mrežo izdelavati, kakor hitro postane panj močan? Zakaj? Ali nočemo razumeti, kaj bi čebele s tem rade povedale? Ali veste, kaj je prepah? Znano je, da čebele zlasti proti jeseni vse raze skrbno zasmolijo, da se zavarujejo proti — prepahu. Sodimo sami po sebi, kako nam je vsak prepah neznosen, najtrdnejši hrust ga ne prenese. In kar velja za naše precej občutljive živce, velja tudi za čebelo. Kaj pomaga tistih par plasti papirja ali pa slamnica, ki jo prislonimo k mreži, ko pa čebele zaradi mreže ne morejo do raz, da bi jih zadelale. Pa rečeš: »Saj vratca dobro zapirajo!« Ah ne! Vratca zapirajo večinoma samo na videz. Napuhajte v prazen panj dima skozi žrelo, pa boste videli, kako bo na vseh krajih uhajal iz panja. Ali pa odstranite močnemu panju proti jeseni okence in pustite par tednov vratca vedno zaprta; gotovo najdete potem vratca okoli in okoli trdo zasmoljena. Zakaj? Ker je vleklo skozi.

Moj najljubeznivejši nasvet je: mreža je pri prevažanju umestna, na stalnem pasišču pa je šipa mnogo ugodnejša za čebele in za čebelarja. Kdor čebele prevažja, naj bi imel dvojna okenca: s šipo in z mrežo. Kdor pa se za šipo ne more odločiti, naj si omisli za prezimovanje vsaj primerno desko namesto okenca. Deska pa mora biti vdelana v okvir, da se preveč ne napne. Šipa dandanes ni nič dražja nego mreža. Ne predpisujem nikomur ničesar, saj nimam zato pravice, ampak si upam z vso odločnostjo trditi, da pretežna večina usodnih zimskih izgub, ki se o njih govori in piše v zadnjih časih, gre na rovaš — mreže v okencih.

Ker govorim o dobrem prezimovanju, bi menda marsikdo rad slišal še o »prezimovanju v medišču«. O tem naj omenim malo in kratko. Kdor čebele od vseh strani dobro zavaruje, uredi notranjost (zalogo za čebele itd.), skrbi, da ima zrak v panj dostop itd., mu bodo prezimile enako dobro v plodišču ali pa v medišču. Saj je prostor popolnoma enak, ne vem, zakaj bi moral biti uspeh različen! Vem, za kaj gre. Neki mojstri trdijo, da je večja plast zraka pod čebelnim gnezdom važnega pomena. To je pa le teorija, ki v praksi ne pomeni ničesar. Kje imajo čebele v kranjiču, v košu, v duplu pod seboj plast zraka, ko napravijo satje blizu do tal? Sicer pa je to nekako prazno umetničenje. Zimski sedež čebel spada v plodišče in nikamor drugam! Tam čebele od vseh strani dobro odenimo, tudi dno in pokrov, eventualno ločilno desko med mediščem in plodiščem, pa gotovo dobro prezimijo.

Veselilo me bo, ako morem s temi vrsticami komu koristiti in ga obvarovati zimskih izgub in nedostatkov. Kar sem pisal o svojem prezimovanju in uspehih, naj se ne smatra za prazno bahanje. Vsak mora uvideti, da ne morem tukaj navajati neresnic, saj čita »Čebelarja« na stotine tovarišev, ki so me že večkrat obiskali ter se

na svoje oči prepričali o načinu mojega čebelarjenja.

Nedavno je pisal neki pameten mož, da imajo čebelarji zaradi slabega prezimovanja čebel vsako leto na milijone škode, zato je vredno, da se čebelar potruži, da svoje dolžnosti razume in vestno izvršuje. Ali smo čebelarji, če vse mogoče »umetnosti« iztaknemo in jih posnemamo, zato, da bi kolikor mogoče največ dobička od čebel dosegli — pozabimo pa na to, kar smo čebelam dolžni dati? Pohlep po denarju nas je oslepil. Prezimovanje je setev, dobra žetev pride le po dobri setvi!

*„Vigred se prvrne,
vse ozeleni.
Muha nima kruha —
cukra pa le ni.“*

Uredništvo je prejelo naslednjo pretresljivo vest:

„Prosim, jaz sem bil ud le zaradi sladkorja, pa ga nismo lansko leto nič dobili. Samo zaradi časopisa pa ne ostanem ud, ker ga čebele ne jejo.“

Martin Žunter.

V imenu vseh naprednih čebelarjev izraža uredništvo osrednjemu društvu iskreno sožalje na nenadomesljljivi izgubi, ki je društvo zadela.

Listnica upravnštva. Vse člane, ki niso prejeli vseh letošnjih števil, prosimo, naj nam to takoj sporoče, da uprava ukrene vse potrebno, da bodo list redno prejeli. Pri označbi pošte zapišite vedno uradno označbo, sicer ne moremo jamčiti, da bodo prizadeti člani list redno prejeli.

Listnica tajništva. Za tečaje v maju in juniju mesecu je prosilo 40 podružnic. Ugoditi bo mogoče, če bo najbolj ugodno, samo 15. Vpoštevali bomo v prvi vrsti one podružnice, ki niso še priredile nobenega tečaja, pri drugih pa priredimo predavanja v poznejši dobi. Potem bo ustrezno vsem. V aprilu je prost samo še velikonočni ponedeljek. Ako si želi kaka podružnica na ta dan predavanje, naj se oglasi. Nedelje v maju in juniju so že vse od-

dane, v juliju pa še ne. V aprilu priredimo ta-le predavanja, odnosno tečaje: 5. v Velikih Laščah, 19. v Selcih, 25. v Vodica (tečaj), 26. v Šmartnem pri Litiji (tečaj). — Tečaje v maju in juniju objavimo v prihodnji številki.

Pa ni tako!

Jos. Kosi — Celje.

Na 11. strani prve številke letošnjega »Slov. Čebelarja« piše »Stric Matije« tole: »Naj bo panj kakršnekoli oblike, zimsko gnezdo si bo uredil vselej v bližini žrela. Če odpreš panj poleti, najdeš zalego vselej v bližini žrela, in kjer je bila čez leto, tam prezimujejo čebele, če jih človek ne prisili prezimovati kje drugje.«

Seveda, če odpremo panj samo poleti! Ali pa je pisec odprl tudi kak pokončni panj jeseni ali spomladi?

Čemu pa imamo v panjih tisto strašno »natezalnico«, ki ji pravimo rešetka? Menda ne zato, da čebelno telovadno društvo »Smuk« dela na njej vratolomne vaje? Ali ne prisilimo baš z rešetko matice, da zalega spodaj?

Če odstranimo rešetko ali pa če je količjak pomanjkljiva: takoj bo matica porabila priliko in smuknila v medišče ter si tam uredila gnezdo. Tam bo zalegala tako dolgo, dokler bo kaj prostora. Šele potem se preseli v spodnji prostor. Kakor hitro pa nastane zgoraj prostor, je že matica tam, da ga zaleže. Jeseni, ko zunaj postaja hladno ter hlad pritiska tudi v panj, se čebele pomaknejo navzgor, kjer je topleje in uredijo gnezdo za zimo. Izjema bi bila le, ako je bila paša tako obilna, da so čebele vse po zalegi izpraznjene celice sproti zalile z medom, še preden jih je matica mogla na novo zastaviti. Blagor mu, kdor ima tako pašo! Svoj čas sem vprašal nekega župnika, ki čebelarji visoko v hribih z 20 A.-Ž. panji, kako svoje čebele prezimuje. Odgovoril mi je, da vedno v medišču, to se pravi, čebele prezimujejo samovoljno tam, ker ni v pa-

njih rešetk. Satove po sredini panja si izbere matica za zalego in po teh lazi gori in doli. Stranske sate zanesejo čebele z medom. Del te zaloge pobere čebelar. Leto za letom ima od čebel kolikor toliko dobička. Jeseni se pa matica s čebelami vred pomakne v medišče ter si tam uredi zimsko gnezdo.

Sam sem prvotno čebelaril v trinadstropnih dunajskih panjih. Najvišje nadstropje so čebele rabile za medišče. Matice je bilo medišče nedostopno, ker je bilo ločeno od plodišča z rešetko. V drugem in prvem nadstropju je lahko zalegala, kakor je hotela. Zimsko gnezdo so si čebele uredile spredaj v drugem nadstropju, to pa skoraj brez izjeme. Zasedle so torej najvišji prostor, ki so ga mogle doseči. Spomladi je matica zalegla najprej drugo nadstropje. Šele potem, ko je bilo to do konca zaleženo, je razširila zalego tudi na spodnje nadstropje, ki je neposredno pri žrelu. To je popolnoma naravno, ker je tedaj zunaj panja že toliko toplo in so se tudi čebele že toliko pomnožile, da morejo zalego v spodnjem nadstropju ogrevati.

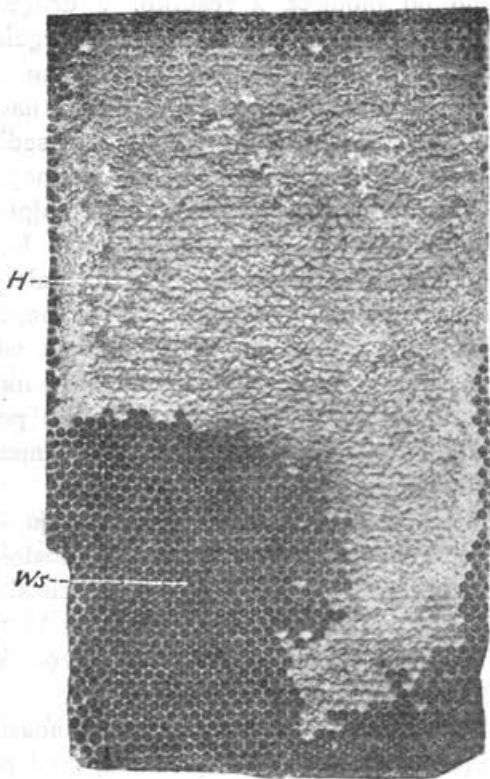
Matica je satje v drugem nadstropju še vedno zalegala. Ko je pa jeseni postalo hladneje, so si čebele tam uredile zimsko gnezdo. Pomikale so se za gorkoto, ki se zbira zgoraj, kamor spada tudi zalega, ki je gorkote najbolj potrebna.

Morda kdo poreče: »Pa je vendarle naravno, da je zalega v plodišču, med pa v medišču, saj zato pravimo spodnjemu delu panja plodišče, zgornjemu pa medišče. To bi bilo res, če bi bila imena odločilna. Pa tedaj, ko so čebelarji krstili prostore, niso vprašali za svet niti matice niti čebel. Ne bom se skliceval na lastno izkušnjo, ker ta izraz tudi meni že preseda, pač pa pravim, da sem to, kar sem zapisal, opazoval pri svojih čebelah in pa tudi pri nekaterih drugih čebelarjih.

Je, je tako!

Stric Matije.

Iz podob, ki jih prinaša »Čebelar«, je prav jasno razvidno, da so moje pripombe glede lege zimskega gnezda pravilne. Podoba 1 kaže sat iz pokončnega panja, recimo dunajčana. Tam vidimo, da so si čebele uredile gnezdo spodaj pri žrelu, nad seboj imajo pa medeno zalogo. Iz podobe 2 je pa razvidno, da so si pripravile

Podoba 1.

za zimski počitek tisti del sata, ki je pri žrelu. V tem satu, ki je vzet iz podolžnega panja, imajo čebele zimsko zalogo za seboj.

Čudim se, da ne uvidi g. Kosi pravilnosti te trditve. Vse, kar navaja v gornjem odgovoru, je šepavo in ne izpreminja te čebelarske resnice prav nič. Prezimovanja v medišču se niti dotaknil nisem, kajti če prestavim jeseni iz plodišča v medišče že popolnoma urejeno zimsko gnez-

do (satje), ni s tem podan še nikak dokaz, da bi si čebele tudi same izbrale medišče za prezimovanje. Potem pa medišča sploh ne potrebujejo.

Opozarjam, da medišče pravzaprav ni bistven del čebelnega bivališča (panja). Najlepši dokaz za to trditev imamo v amerikancih, ki imajo premično medišče, katerega čebelar čez zimo spravi. Ker je pa A. Ž. panj tako ustvarjen, da imata plodišče in medišče skupen obod in sta neločljivo spojena, se je pri nekaterih čebelarjih ukoreninila misel, da je ves A. Ž. panj smatrati za čebelno bivališče. Medišče potrebujejo čebele le kratek čas v letu, takrat, kadar je bera tako bogata, da lahko kopičijo med na zalogo za poznejše slabe čase in jim plodišče ne nudi dovolj prostora za shrambo. Sicer je pa vse čebelino življenje osredotočeno na »panj«, to je na plodišče.

Prav ponesrečeno je sklicevanje na tisto »divje« čebelarstvo župnika v hribih. On ne uporablja rešetke. V takem A. Ž. panju ni ne medišča ne plodišča. Župnik uporablja torej izredno velik pokončen panj. Če bi v tem panju ne bilo satnikov, bi čebele nanosile med v zgornji del panja, spodaj bi bila pa zalega in tam bi čebele prezimile. Slučajno čebelarji župnik v kraju, ki ima bolj slabo pašo. Seveda potem morajo čebele prezimovati zgoraj, ker je njih medena zaloga prepičla in ne sega pod polovico panja. Če bi usadil Amerikanec roj v panj s štirimi medišči v zgornje medišče in bi nastopila tista bogata paša, ki je v Ameriki običajna, kje bi bile čebele jeseni? Spodaj pri žrelu, in tam bi prezimile. Recimo, da bi »žrle in žrle« in snedle med iz vseh štirih medišč, pa bi spomladi pogledali v panj, bi jih seveda našli v najvišjem dosežnem prostoru, to je pod stropom. Med letom bi se medena zaloga zopet kopičila in med bi tekom leta potisnil zalego do tal, torej do žrela, in tam bi čebele prezimile.

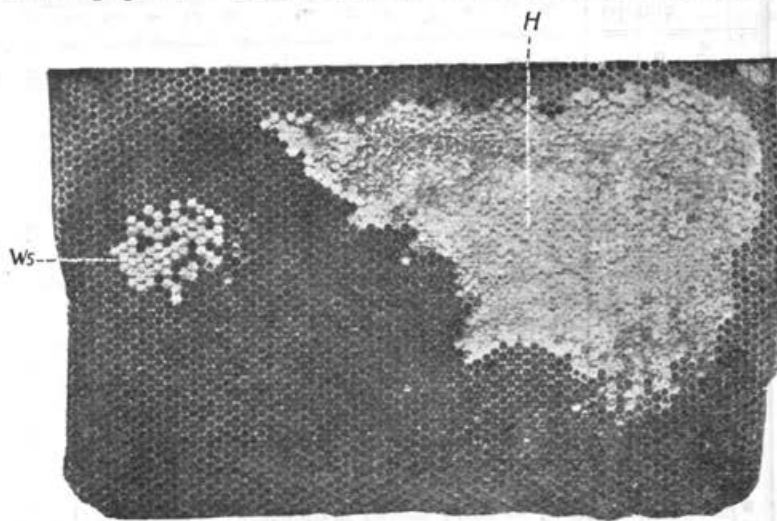
Primer a z dunajčanom je tudi ponesrečena. Za čebelno bivališče zadostujeta v naših razmerah spodnji nadstropji. Če bi bili tam celi satniki, kakršni bi pravzaprav morali biti, bi g. Kosi ne mogel govoriti o prezimovanju v drugem nadstropju. Če računamo zimsko zalogo na 10 kg, potrebujejo čebele za zimo najmanj sedem do osem celih satnikov. V teh je zimska zaloga zgoraj, čebelino grezdo pa spodaj. Kakšna je situacija spomladi, ne spada semkaj, ker gre za zimsko gnezdo. Tako je, pa nič drugače. Pika!

Gospod Kosi omenja tudi, da matica rada smukne v medišče. Res, pa ne zaradi tega, ker ji zgoraj bolj ugaja, ampak zato, ker smo prestavili zalogo v medišče.

Med vojno mi je napravil mizar take A. Ž. panje, ki so sicer imeli obod za rešetko, toda brez nje, ker je ni bilo dobiti. Čebel v teh panjih nisem prestavljal, pač pa sem jim nastavljal v medišče prazne sate. Nikdar se ni pripetilo, da bi se bila matica preselila v medišče. To dokazuje, da sila matica v medišče le tedaj, če smo prestavili tja

zalego. Pa vzemite kokli piščeta in jih spustite na sosednje dvorišče! Če je prava kokla, bo poskusila vse, da pride čez plot do njih. Ali mislite, da je materin nagon pri matici manjši?

Mislím, da bodo ta pojasnila zadostovala vsakomur in da si bo vsak razumen

Podoba 2.

čebelar lahko napravil svojo sodbo. Ker me je pa g. Kosi vprašal, sem li že kdaj odprl pokončen panj jeseni ali spomladi, mu odgovarjam, da se mi na to vprašanje ne zdi potrebno odgovarjati. To, kar sem jaz trdil o legi zimskega gnezda, ve že ves čebelarski svet.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Januar 1925. Iz vseh poročil za ta mesec odseva brezpogojna zadovoljnost. Imeli smo mnogo oblačnih, zmerno hladnih dni, ki so prisilili večino čebel, da so v brezdelju uživale zimski mir.

Vremenska posebnost meseca januarja je bila — to se v tem času redko zgodi — da sneg ni obležal. Poleg tega nam je nebo naklonilo nekaj lepih in toplih dni, da so se čebele kakor dosedaj še vsak

mesec te zime brez izgub trebile. Letos bi jim najčistejši hojev in listni med ne mogel škodovati. Od 22 opazovalnih postaj je samo Krtina, ki se boji griže, ker so čebele brade in končnice pomazale. Kakor kaže povprečna in najvišja mesečna toplotina, je Krtina eden izmed naših najmrzlejših krajev. Ni čudno, da si čebele niso upale daleč od svojih bivališč.

Poraba zaloge je bila neenakomerna, na mnogih opazovalnicah večja nego pretekli mesec. Pogosti izleti so zapeljali nekatere panje, da so začeli zastavljati zalego.

Prezimovanju v medišču ni vsakdo kos kljub upoštevanju pravil in navodil, ki smo jih brali v lanskem »Čebelarju«. Tacenska postaja poroča, da tudi letos preizkuša z enim panjem prezimovanje v medišču. Panj je bil že januarja meseca ves moker in slamnica plesniva.

Iz Škofje Loke poročajo, da je v ondotni okolici pomrlo več panjev za lakoto. Kaj bo šele v prihodnjih mesecih! To je čebelarjenje brez razuma in srca.

Glavnega poročila za preteklo leto ni mogoče sestaviti. Nekateri poročevalci niti do danes niso poslali podatkov, druga poročila so zelo nepopolna in taka, ki nasprotujejo mesečnim poročilom, eno celo brez svojega in krajevnega imena. Le polovica je vestno izvršila prevzeto nalogo. Večina se opravičuje, da ni imela o pravem času tiskovin. Letos so dobili vsi poročevalci tiskovine z novim letom. Prosim gospode, naj jih sproti izpolnjujejo, ker si bodo s tem zelo olajšali delo. Oddati jih bo koncem septembra, in v novembru, najpozneje v decembru mesecu mora biti objavljeno glavno poročilo za tekoče leto.

Vesti iz podružnic

Smrtna kosa. Dne 22. januarja t. l. smo spremlili gospoda nadučitelja Karla Vizjaka na celjsko mestno pokopališče k večnemu počitku. — Preminuli je bil star čebelar in mnogoletni član naše podružnice. Če za koga, velja za njega izrek, ki pravi, da so čebelarji dobri ljudje. Bil je blag in ljubezniv rodbinski oče, iskren prijatelj in tovariš ter izvrsten učitelj, zato so ga ljubili in spoštovali vsi, tudi njegovi učenci in njih stariši. Pomagal je dejansko in z nasveti, kjer in komur je le mogel. Naj mu bo zemljica lahka, čebelarji pa ga ohranimo v blagem spominu! — Za čebelarsko podružnico za Celje in okolico I. Kosi.

Cerkljanska podružnica je imela obči zbor dne 28. decembra m. l. Izvoljeni so bili: Eržen Janez za načelnika, Ogris Franc za delegata, za odbornike pa Štirn Franc, Bobnar Andrej in Burnik Janez (tajnik in blagajnik). Vpisani člani imajo 132 plemenjakov, nečlani pa 210, torej vsi skupaj 342. Ker čebelarimo po večini na roje, je ob jesenski paši najmanj 1000 panjev, ki se z vso pašo lahko okoristijo. V veliko nadlogo so nam jeseni čebele, ki jih pripeljejo k nam v pašo. Te

presegaajo število domačih panjev dvakrat ter uničujejo domače čebele. Predavanje si želimo v juliju ali avgustu mesecu v Cerkljah, ob grdem vremenu v Ljudskem domu, ob lepem pa pri načelnikovem ali tajnikovem čebelnjaku. Ker je bilo preteklo leto skrajno neugodno, so člani prosili, da bi društvo skrbelo za cenejši sladkor, ker bo drugače spomladi preveč mrličev. Tajnik.

V Št. Juriju ob juž. žl. so ustanovili dne 2. februarja t. l. zopet podružnico Čebelarskega društva. Taka je že pred vojno lepo delovala, a je zaradi izgube vnetih čebelarjev morala začasno prenehati. V novem odboru so gg. Ivan Zupanc, predsednik; Ferlež Rudolf, blagajnik; Sivka, tajnik; gospa Sila in Fidar, odbornika. Nova podružnica bodi nam prisrčno pozdravljena!

Čebelarska podružnica za Litijo je imela svoj redni obči zbor dne 28. decembra meseca m. l. v Šmartnem. Bil je slabo obiskan. Dosedanji predsednik, gospod sodni svetnik Alojzij Žigon, se je iz nekih vzrokov odrekal predsedništvu. Odbor se je najiskrenejše zahvalil v imenu vseh čebelarjev temu vzornemu voditelju in ustanovitelju litijske podružnice. Velike so njegove zasluge, ki si jih je pridobil v kratkem času za naše čebelarstvo in za podružnico.

Obči zbor je sklenil, da se sedež čebelarske podružnice preloži v Šmartno in da naj se odslej imenuje: Čebelarska podružnica za Šmartno pri Litiji in za okolico. Nato se je vršila volitev. Izvoljeni so bili: Peklar Franc za predsednika in blagajnika, Bernik Miha za podpredsednika in tajnika, Koprivnikar Fr., Javornik Iv. in Žgavc Jernej za odbornike, Peklar Franc za delegata, Bernik Miha za njegovega namestnika. Po tajnikovem poročilu ima podružnica 102 Din prihranka. Obči zbor je sklenil, naj odbor naprosi osrednje društvo, da nam pošlje predavatelja sredi aprila meseca t. l. in priredi enodneven tečaj v šolskem posloppu v Šmartnem. Želja je, če le mogoče, na kako nedeljo po prvi maši, ker je takrat pričakovati večje udeležbe. Poučeval naj bi predavatelj zlasti o spomladanskih opravilih pri čebelah.

Podružnica v Kamniku je imela dne 27. decembra m. l. svoj redni letni obči zbor. Po predsednikovem pozdravu je g. Virijent, njen soustanovitelj, opozoril, da praznuje podružnica letos dvajsetletnico in ji želi najlepšega razvoja in uspehov tudi v bodoče. Nato je predaval društveni tajnik g. Okorn o medu. Pojasnil je, od kod dobiva čebela med, kako pretvarja nektar v med, zorenje in sestavo medu, ravnanje z medom, da postavimo prvovrstno blago na trg. Razprava je bila zelo zanimiva, jasna in poučna. Vsi navzočni člani so bili g. predavatelju prav hvaležni. G. tajnik je dalje poročal, da je imela podružnica v minulem letu 50 članov. Priredila je enodneven tečaj pri čebelnjaku na frančiškanskem vrtu v Kamniku. Tečaj je vodil g. prof. Verbič. Opisal je A. Ž. panj, njegovo sestavo in čebelarjenje v njem, ozirajoč se posebno na začetnike, ter vse tudi praktično pokazal. Obravnaval je tudi čebelo, stroj njenega telesa, zlasti organov, ki jih rabi pri nabiranju medu, obnožine itd. Opozarjal je tudi na čebelne bolezni, kako se jih ubranimo in kako mu je ravnati z okuženimi panji. — Gospodu profesorju je podružnica izrekla prisrčno zahvalo. Po blagajnikovem poročilu znaša podružnično imetje v gotovini 413 Din. V novi odbor so bili izvoljeni: za predsednika; dr. P. Gracijan

Herič, za podpredsednika Jožef Košir, za blagajnika Makso Žargi, za odbornike Ivan Tomažič, Alojzij Ručigaj in Franc Podbreznik, za delegata dr. P. Gracijan Herič in Makso Žargi, na namestnika pa Alojzij Ručigaj in Franc Ručigaj. Sklenilo se je tudi, da priredi podružnica enodneven tečaj na vnebovhod, dne 21. maja t. l. Udeležba na občem zboru je bila proti številu članov precej pičila. Nekateri čebelarji niso vedeli zanj, ker niso pogledali društvenega glasila, kjer je bil obči zbor pravilno in pravočasno naznanjen. Čebelarji, več vnebovhod za društvo!

Čebelarška podružnica Gorenjska dolina na Dovjem in v Mojstrani je imela dne 21. decembra m. l. svoj obči zbor z običajnim sporedom. V odbor so bili izvoljeni dosedanjí člani; za predsednico je izvoljena ga. Cecilija Ambrožič, za podpredsednika, tajnika in blagajnika Franc Jeglič, za odbornika pa Anton Rebolj in Matevž Arh. Za delegata sta bila odbrana Jože Gregorc in Fr. Jeglič. Člani imajo 308 kranjčev in 34 panjev s premičnim delom. Le-ti so po večini nemške normalne mere, le 3 so dunajčani, 1 pa A. Ž. V prezimovanje so jih večinoma odnesli v solnčne kraje. Število članov se je za 1 povečalo. Ko bi bilo kaj sladkorja na razpolago, bi pristopilo še več drugih čebelarjev. Glede potovalnega pouka se ni nič sklenilo.

Čebelarška podružnica v Vodica nad Ljubljano je imela svoj redni obči zbor dne 27. decembra meseca 1924. l. Članov je imela podružnica v tem letu 16. Dohodkov je bilo Din 212-25, stroškov pa 63 Din, torej je blagajniškega preostanka Din 149-25. Teh Din 149-25 in pa preostanek iz leta 1923., 77 Din, skupaj Din 226-25, je naloženih v vodiški hranilnici. Računi so bili v redu in jih je zbor odobril. Tečajev in predavanj v letu 1924 ni bilo, priredila pa je podružnica dne 14. septembra meseca m. l. v Šinkovem turnu skromno veselico s predstavami, ki je prinesla podružnici Din 132-25 čistega dobička. Za to gre zahvala posebno tovarišem gg. Rosulniku, Črncu in Verbiču, ter tudi vsem prijateljem in prijateljicam čebelarstva, ki so sodelovali pri veselici, posebno pa še pri igrah. Prav posebno pa se zahvaljujemo g. kapelniku Kaizerju in vsem gg. članom »Bukovške godbe« za brezplačno sodelovanje. Za leto 1925 je izvoljen naslednji odbor: za predsednika Franc Koželj, za podpredsednika Franc Jereb, za tajnika in blagajnika Franc Ziherl, za odbornike; Andrej Rosulnik, Miha Podbevšek, Jakob Vehovec in Gašper Šmid. Za delegata na občem zboru je bil izvoljen Miha Podbevšek, za njegovega namestnika pa Franc Črničev.

Vsi člani skupaj imajo 77 kranjčev, 74 A. Ž., 8 eksportnih in 5 panjev nemške mere. Pri nemških članih v okolišu je približno še 200 kranjčev in 50 panjev s premičnim delom. Odbor je sklenil, da priredi dne 25. aprila meseca t. l. pri čebelnjaku tovariša Jereba v Vodica celodnevni tečaj. Predavanje bo o opravih v panjih s premičnim delom, 20. septembra meseca t. l. dopoldne pri čebelnjaku tovariša Ziherla v Vodica pa predavanje: Splošni pouk o čebelarstvu. Na ta dan popoldne bo na vrtu Ziherlovem tudi čebelarška veselica. — Odbor, oziroma vsi navzoči člani najostreje protestirajo proti temu, da vozijo ravno v naš okoliš v ajdovo pašo mnogo preveč čebel in s tem domače čebelarstvo uničujejo. Sklenilo se je, da morajo čebelarji, ki nameravajo v naš okoliš pripeljati čebele v ajdovo pašo, naši podružnici sporočiti, h komu jih pripeljejo, koliko

panjev in pa za koliko časa. Med debato so nekateri člani grozili, da si bodo, če bo preveč čebel v paši, že sami znali pomagati. V okolišu je sedaj približno 450 panjev in ti panji se pomnože do avgusta meseca, kadar je najslabše na 900, če boljše na 1500 in če najboljše, na 2000 panjev. Torej imamo v našem majhnem okolišu, v katerem hodi skoraj samo ajdova paša redno v poštev, komaj za naše čebele dovolj paše in bi se smelo pripeljati v pašo k večjemu 50 velikih panjev in kakih 100 kranjčev. Iz tukajšnjega okoliša ne vozimo čebel drugam v pašo.

Čebelarška podružnica za Poljansko dolino s sedežem v Poljanah je imela svoj redni obči zbor za l. 1924 dne 26. decembra m. l. ob bolj pičli udeležbi. Pri pregledu računa za l. 1924 se je izkazalo ravno 250 Din prebitka, ki je naložen v hranilnici. Zaradi odhoda predsednika g. F. Gostiča je zbor izvolil naslednji nov odbor: Franca Lukmana za predsednika; Alojzija Grošlja, posestnika, Ign. Čadeža, posestnika; Ant. Pintarja, posestnika; Radeža, orožnika, pa za odbornike. — G. F. Gostiču je zbor izrekel zahvalo za trud in skrb, ki jo je imel za tukajšnjo podružnico, ki je sprito njegove poštvalnosti lepo uspevala.

Podružnica pri Sv. Trojici v Slov. goricah je imela obči zbor dne 11. januarja t. l. Izvoljen je bil naslednji odbor: Matevž Ploj za predsednika, Franjo Štupica za podpredsednika, Franc Perko za tajnika in blagajnika, Alojz Zelenik in Janez Dobaja pa za odbornika. Za delegata je bil izvoljen Fr. Štupica, za njegovega namestnika pa Ivan Jurančič. Število članov se krči. Stari odstopajo z izgovorom, da nimajo od društva koristi, novih ni lahko pridobiti, ker se jim članarina dozdeva previsoka. Deloma pa je vzrok nazadovanju tudi lanska slaba letina. V našem okolišu je še okoli 25 čebelarjev z okrog 180 panji.

Podružnica na Raki pri Krškem. Na občem zboru dne 21. decembra 1924. l. je bil izvoljen naslednji odbor: za predsednika Humeč Al., posestnik v Gradišču; za podpredsednika Vizlar M., posestnik na Raki; za tajnika in blagajnika Golob Janko, nadučitelj na Raki; za odbornike pa Cemič Franc, posestnik na Dolgi Raki; Pirc Lojze, posestnik v Ravneh; Cemič Ivan, kovač na Dolgi Raki, in Grm Janez, posestnik v Pristavi.

Obči zbor čebelarške podružnice v Selcih pri Škofji Loki je bil dne 1. januarja t. l. v Selcih. Načelnik je otvoril zbor s pozdravom navzočih članov in obžaloval, da kažejo člani premalo zanimanja za to lepo panogo našega gospodarstva. Načelnikovo poročilo o podružničnem delovanju je zbor z odobravanjem vzel na znanje. Blagajna izkazuje 875 Din dohodkov in 687 Din stroškov, torej preostanka 188 Din. Poročilo se je odobrilo. — V odbor je občni zbor izvolil naslednje člane: Franca Lotriča iz Češnjice za predsednika in blagajnika, Franca Šmida iz Selc za njegovega namestnika in tajnika, Alojzija Lotriča iz Dražgoš, Franca Ranta iz Strnice in Franca Benedika iz Luše pa za odbornike. Za delegata na občni zbor se je določil načelnik Franc Lotrič, ako bi bil ta zadržan, pa tajnik Franc Šmid. Zaradi poučnega predavanja je zbor sklenil, naj se priredi v drugi polovici aprila meseca v Selcih. Predava naj se o vseh važnejših opravih v A. Ž. panju. Zborovalci so obravnavali tudi o skupnem čebelnjaku za ajdovo pašo na Loškem polju.

Čebelarška podružnica v Vojniku je imela obči zbor dne 21. decembra m. l. Po predsednikovem in tajnikovem poročilu o društvenem delovanju v

preteklem letu je poročal blagajnik Jožef Ofentavšek o društveni blagajni. Dohodkov je bilo 815 Din, izdatkov pa 746 Din, torej prebitka 69 Din. Društvenega imetja je 322-95 Din v gotovini. Članov je imela podružnica v preteklem letu 20. Učitelj g. Levstik iz Celja je imel spomladi predavanje o letošnji čebelarški neizgodi. Izvoljen je bil soglasno stari odbor, in sicer: za predsednika Pero Jankovič, za namestnika Ivan Toman, za tajnika in blagajnika Josip Ofentavšek, za odbornike pa Jakob Kožuh, Fran Goleš in Fran Jurčak. Za delegata na občni zbor osrednjega društva je izvoljen Pero Jankovič, za namestnika pa Josip Ofentavšek. Za predavanje bi prosili na dan 19. marca ob 8. uri v osnovni šoli. Predavalo naj bi se o spomladanskih opravilih v panju.

Čebelarica podružnica na Viču je imela dne 26. decembra 1924. leta občni zbor. Izvoljen je bil tale odbor: za predsednika p. Teodor Tavčar, za podpredsednika Albin Bergant, za tajnika in blagajnika Janko Babnik, za odbornike Jožef Mrak, Alojzij Pogačar in Alojzij Bačič, za namestnika Iv. Kunc in Dragotin Perkon, za preglednika računov p. Angelus Mlejnik in Anton Žigon, za delegata za občni zbor pa Janko Babnik in Albin Bergant.

Občni zbor čebelarice podružnice na Vrhniki je bil dne 21. decembra 1924. l. z naslednjim sporedom: 1. predsednikovo poročilo o delovanju v preteklem letu, 2. blagajnikovo in tajnikovo poročilo, 3. pobiranje članarine, 5. volitev predsednika, podpredsednika in štirih odbornikov, 5. volitev delegata in namestnika, 6. določitev števila panjev, ki prezimujejo, in število panjev v okolišu, 7. tečaji, 8. dovoz čebel v pašo, 9. voz in točilo. — Ad 2. Blagajnikovo in tajnikovo poročilo se je odobrilo. Ad 3. Za l. 1925. se je dosedaj prijavilo 17 članov. Ad 4. Izvolil se je stari odbor. Ad 5. Delegat in njega namestnik ostaneta stara. Ad 6. O tej točki se občni zbor ni izjavil. Ad 7. Osrednje društvo se naprosi, da priredi dne 25. marca t. l. predavanje o pridelovanju medu v predalčkih po ameriškem načinu, o čebelni kugi, o najboljšem načinu prezimovanja, o zamenjavi matic in o preprečenju rojenja. Izmed zadnjih treh točk naj si eno izbere predavatelj sam za predavanje. Predavanje naj se vrši pri Kosu; začetek ob desetih. Na predlog Franca Marklja je občni zbor sklenil, naj glede prevažanja v pašo ostane vse pri starem, ker bi vsaka preuredba v tej zadevi škodovala in ovirala svobodni razmah čebelarjev.

Čebelarica podružnica na Breznici na Gorenjskem je imela dne 8. decembra 1924. l. občni zbor. Od dosedanjih 22 članov jih je bilo navzočih 14. Zborovanje je otvoril gosp. predsednik, nato je g. blagajnik predložil račun, iz katerega je razvidno, da je bilo letnih dohodkov 370-20 Din, stroškov pa 248-50 Din, preostanka torej 121-70 Din. Pri občem zboru izvoljena pregledovalca računov gg. Kunaver Franc in Schiffrer Egidij sta našla račune v redu.

Volitev odbora. Za prihodnje leto ostane stari odbor, in sicer: predsednik Zupan Franc v Smokuču 37, podpredsednik Franc Kunaver na Selu 16, tajnik Jakob Prešeren v Vrbi 13, blagajnik Matija Jalen v Rodinah 13, odborniki pa: Josip Ažman v Lescah 2, Janez Rakar v Smokuču 42 in Alojzij Robič v Mostah 35. — Za delegata na občem zboru osrednjega društva se je izvolil g. Franc Kunaver na Selu 16, za njegovega namestnika pa g. Franc Vovk v Hrašah.

Občni zbor je sklenil, naj se naprosi osrednji odbor v Ljubljani, da pošlje podružnici predava-

telja. Predavanje naj bi se priredilo dne 3. maja t. l. v čebelnjaku g. Franceta Kunaverja na Selu št. 16. Predmet predavanja naj bi bil: Napredek čebelarstva v najnovejšem času.

Podružnica danes še ne more poročati, koliko panjev postavijo tukajšnji čebelarji v jesensko pašo v tuje kraje. O tem bi mogla poročati šele meseca junija. Jesenska pasišča tukajšnje podružnice so naslednja: Torovo pri Vodich, Meja pri Šmartnem pri Kranju, Lahovče pri Cerkljah, Zg. Brniki pri Cerkljah in Voglje pri Šenčurju nad Kranjem.

Sklenila se je nabava priprave za izdelovanje slamnic za A.-Ž. panje.

Podružnični inventar se nečlanom tudi proti odškodnini ne bo izposojeval.

Panjev je: A.-Ž. 122, premakljivih 127 (dr. sist.) in 201 kranjci. — Franc Zupan, predsednik. — Josip Ažman, zapisnikar.

Čebelarica podružnica Kapela - Radinci je imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 14. decembra 1924. l. Izvoljen je bil zopet dosedanji odbor, in sicer: Franc Cobelj, posestnik v Kapeli, za predsednika, Leopold Mir, posestnik sin v Radincih, za tajnika, Alojzij Knez, cerkovnik v Kapeli, za blagajnika, Franc Klobasa, posestnik sin v Očeslavcih, in Matija Klemenčič, posestnik na Moti, pa za odbornika. Za delegata je določen blagajnik Al. Knez. Pristopilo je razen odbora še 8 članov, torej skupaj 13 članov, kar je za tako velik okoliš res malo. Vsak se izgovarja, da nima od društva nič koristi, če svojega pridelka ne more razpečati. Sklenilo se je, da se priredi v tekočem letu vsaj eno čebelarico predavanje. — Franc Cobelj, predsednik.

Občni zbor podružnice v Marenbergu je bil v Vuzenici dne 21. decembra 1924. Navzočih je bilo 7 članov. Podružnični načelnik je pozdravil zborovalce, konstatiral sklepčnost ter omenil neugoden položaj podružnice, ki izvira iz nezadostnega zanimanja čebelarjev za napredek čebelarstva. Namesto odsotnega tajnika in blagajnika je prečital zapisnik zadnjega občega zbora ter podal tajnikovo in blagajnikovo poročilo. Vse to je občni zbor odobril. Izvolil se je nov odbor: Ivan Bonač za načelnika, Mirko Lešnik za načelnikovega namestnika, Josip Bukovnik za tajnika in blagajnika, Josip Golob in Viktor Mravlak za odbornika. Sklepalo se je tudi o nabiranju novih članov. Za delegata na občni zbor osrednjega društva se je izvolil Ivan Pudan.

Glede predavanja se je sklenilo, naj se vrši v mesecu majniku. Pričetek ob 15. Predavanje naj bo na nedeljo ali praznik v Marenbergu. Snov predavanja bodi: 1. Obče o čebelarstvu; 2. bolezni in sovražniki čebel. Člani prevzamejo skrb za dobro udeležbo tudi s strani čebelarjev, ki niso še člani.

Ivan Bonač, načelnik.

Ljubljanska podružnica je imela redni občni zbor dne 14. decembra 1924. l. Navzočih je bilo 17 članov. Ob desetih dopoldne je otvoril predsednik zbor, konstatiral sklepčnost in žalostno dejstvo, da se je občega zbora udeležilo tako malo članov.

Tajnikovo poročilo. Zadnji redni podružnični občni zbor je bil dne 16. dec. 1923 l. izredni pa dne 13. aprila 1924. leta. Podružnica je imela 74 članov. Odborovnih sej je bilo 14. Predavanj v minulem upravnem letu ni bilo. Podružnica si je nabavila 2000 sadik vrbaka, ki so jih člani posadili v podružničnem okolišu, zlasti ob bregovih Ljubljance in Save. Mestni magistrat ljubljanski je podružnica zaprosila, da zasadi obrežje Gruberjevega kanala, nove nasade in ko-

likor mogoče tudi druga še nezasajena zemljišča z akacijo. Sklenila je pogodbo s tvrdko H. Treo v Ljubljani zaradi komisijske prodaje medu podružničnih članov. Ta pogodba in pravilnik sta bila odobrena na izrednem občem zboru dne 13. aprila 1924. leta. Do osrednjega čebelarkega društva je vložila prošnjo, naj sistematično organizira priobčevanje krajših članov v dnevnem časopisu o medu kot zdravilnem sredstvu in o njegovi hranilni, oziroma redilni vrednosti. Tudi je opozorila osrednje društvo na okolnost, naj bi se zahtevale od članov pri blagovnem oddelku članske legitimacije, nečlanom pa računa pri nakupu blaga 25%, za podelavo voska v satnice pa 50% več nego članom. V odborovni seji dne 7. maja 1924 l. se je sklenilo, da se roji v podružničnem čebelnjaku pod Krimom, ki se njih lastniki ne dajo dognati, ogrebejo in vsade kot podružnična last. Jeseni — ako ni prej mogoče — se ti roji prodajo na dražbi podružničnim članom. Obenem se je določilo 10 Din nagrade za vsak roj tistemu, ki roj ogrebe. Zaradi reda in lažjega obračuna se mora stojnina za panje, postavljene v podružnični čebelnjak, plačati v 8 dneh po dovozu, sicer se bo en panj pridržal za varščino. V minulem poslovnem letu se je popravila dovozna pot k čebelnjaku, čebelnjak sam pa napojil s karbolinjem. Prepotrebni žlebovi se napravijo prihodnje leto. Dne 3. avgusta 1924. l. je podružnica priredila pri čebelnjaku čebelarski sestanek s sv. mašo, s predavanjem in z majhno zabavo. Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo, je dovolila podružnici 1500 Din podpore. Za to podporo se ji izreka še enkrat najtoplejša zahvala. Sklenila se je nova pogodba z g. Ivanom Pečnikom na Ježici, ki je oddal svoj čebelnjak pri »Urbančku« podružnici v najem, in sicer za sedaj samo za eno leto. S tem je podružnica započela akcijo, da se kolikor mogoče omeji, odnosno prepreči prevažanje čebel na ljubljansko polje po takih čebelarjih, ki niso podružnični člani, odnosno sploh niso organizirani. Tajnikovo poročilo je končalo z iskreno željo, da bi prineslo novo leto 1925 vsem čebelarjem več veselja, lepega vremena, pa tudi polnih posod medu. Poročilo se je odobrilo, tajniku pa izrekla zahvala za njegov trud.

Blagajnikovo poročilo. Denarnega prometa je imela podružnica v preteklem letu 11 tisoč 102 Din 48 par, in sicer prejemkov 6086 Din 15 par, izdatkov pa 5016 Din 33 par. Končni ostanek znaša 1069 Din 82 par. Podružnica je med letom plačala ves dolg. Sedaj ima lepo premoženje, obstoji pa iz dire, vredne 2000 Din, iz čebelnjaka, vrednega 12.500 Din, iz sipalnikov, vrednih 850 Din, in iz gotovine 1069 Din 82 par, skupaj torej 16.419 Din 82 par. Blagajnikovo poročilo se je odobrilo, blagajniku pa izrekla zahvala za skrbno vodstvo blagajne in za njegovo varčnost. Poročilo računskih pregledovalcev. Ti so račune pregledali in jih našli v najlepšem redu.

Izprememba pravilnika o uporabi podružnične dire. § 2. se glasi: Odkodnina za enkratno uporabo ostane neizpremenjena, t. j. 10 Din.

Izprememba pravilnika o uporabi podružničnega čebelnjaka. § 2. se sedaj glasi: Stojnina se določi na 3 Din za panj brez kake druge odkodnine. Število panjev je neomejeno, če do 30. aprila 1925. l. priglašeni panji ne presegajo števila 270.

Volitev podružničnega odbora. Soglasno so bili izvoljeni: za predsednika g. Adolf Arko, ravnatelj jetnišnice v Ljubljani; za od-

borneke gg.: Julij Slapšak, ravnatelj v Mostah, Ivan Elsner, ravnatelj v p. v Mostah, Josip Stokovič, učitelj v Mostah, Fran Lunder, višji davčni upravnik v Ljubljani, Josip Verbič, profesor v Ljubljani, Ivo Verbič, arhivar v Ljubljani, Alojzij Trink, posestnik in podjetnik v Ljubljani, U. Gašperlin, železniški poduradnik v p. v Ljubljani, Jakob Babnik, posestnik in poštni poduradnik v Zg. Šiški 110, in Fran Prezelj, davčni upravnik v Ljubljani; za računsko preglednika gg.: Ivan Mesar, ravnatelj Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani, in Ivan Hronek, prokurist I. hrv. štedionie v Ljubljani; za delegate za obči zbor osrednjega društva gg.: Adolf Arko, Ivan Elsner, Julij Slapšak, prof. Pengov v Št. Vidu in Alojzij Trink.

Slučajnosti. Komisijska prodaja medu. Z ozirom na okolnost, da nimajo letos podružnični člani napredaj zadosti medu, se je dovolilo odboru, da za vsako priliko pooblasti tvrdko H. Treo, da si lahko nabavi med pri drugih dobaviteljih. Sicer pa vztraja podružnica na točni izvedbi sklenjene pogodbe. Arko, predsednik; Prezelj, tajnik.

Društvene vesti

Predavanja. 8. marca v Podbrezju ob 3 popoldne v osnovni šoli. Snov: Spomladanska opravila. — 15. marca v Loki pri Zidanem mostu ob 9 dopoldne v občinski pisarni. Snov: Pomen naprednega čebelarstva. — 22. marca v Leskovcu pri Krškem ob 10 dopoldne v osnovni šoli. Snov: Moderno čebelarstvo. — 29. marca v Vnanjih goricah, p. Brezovica pri Ljubljani, ob 3 popoldne pri g. Ign. Novaku. Snov: Čebelarjenje v A. Ž. panju. — 5. aprila v Velikih Laščah po jutranji maši pri čebelnjaku g. Petriča; ob slabem vremenu v šoli. Snov: Združevanje — prestavljanje — kužne čebelne bolezni.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje. Nekaj ur od mojega čebelnjaka raste neverjetno mnogo šipka (divje rože). Ali dobivajo čebele na tej rastlini kaj medu?

Odgovor 1. Šipek medi slabo. Čebele ga sicer po malem obletavajo, bera je pa pičla, vsaj taka ni, da bi bilo vredno govora.

Vprašanje. Ali medi akacija na vsakih tleh? Na nekem kompleksu na skalnatih tleh v višini 700 m nad morjem stoji 10—15 tisoč velikih dreves.

Odgovor 2. Akacija medi povsod in ni izbirčna niti glede tal niti glede lege. Dognano pa je, da medi v toplejših krajih in legah mnogo bolj nego v hladnejših. Medenje je pa vsekakor odvisno od ugodnega vremena, kakor pri vsaki rastlini. Najbolje uspeva v kremenčastem pesku. Po izjavi g. Humeke postane v takih tleh prava nadloga za kmeta,

ker se naglo razširja po koreninskih izrastkih in sili v vse druge kmetijske kulture. Mlade gozdove uniči popolnoma.

Vprašanje. Iz naše šume izvozijo leto za letom približno 700 stotov malin. Ali malina med?

Odgovor 3. Malina prav malo medi. Na njej berejo čebele fin, prijetno dišeč, svetel med. Američani te vrste med prav posebno cenijo.

Vprašanje. Ali smemo med od prave kadulje (*salvia officinalis*) točiti takoj, ne da bi se bilo bati, da se skvari?

Odgovor 4. Vaše vprašanje ni popolnoma jasno. Kaj ste hoteli reči z besedo »takoj«? Če mislite mlad, negoden med, ki je bil pravkar nabran in še ni pokrit, potem Vam svetujemo, odlašajte s točenjem vsaj toliko časa, da bodo sati do polovice zadelani.

Moderna čebelarstva veda pa priporoča, naj točimo takoj, ker pridelamo potem več medu, čeprav bolj vodenega... Tako »vedo« kar najodločneje zavračamo, ker odpira nepoštenim čebelarjem nov vir dohodkov. Prevođen med — tak je vsak negoden med! — nima finega okusa in se skvari. O tem so znani prav mnogi primeri.

Vprašanje. Ali je točenje medice davka prosto? Kam se je treba v taki zadevi obrniti? Če je davka prosta, ali je potem potrebno točenje kje naznaniti?

Odgovor 5. Če nameravate točenje izvrševati kot stalen obrt, morate to poprej naznaniti obrtni oblasti pri pristojnem sreskem poglavarju in davčni oblasti v Ljubotmeru. Plačevali bi pridobnino in osebno dohodnino. Če pa nameravate točiti medico, ki jo napravite iz domačega medu, ne kot obrt, ampak sedaj pa sedaj kot stranski posel, ste na podlagi § 3 točke 4 zakona o osebni dohodnini prosti plačevanja obrtnega davka, osebne dohodnine pa ne, in morate tudi tako točenje prijaviti davčni oblasti.

Medica ni podvržena trošarini, ki je bila ukinjena z odlokom fin. okr. ravnateljstva v Ljubljani, št. 166/34 ex 1921.

Glede točilne takse ni nič jasnega. Finančna oblast je mnenja, da je od točenja medice ni treba plačti, ker ni alkoholna pijača v strogem zmislu besede, kakor ni sadni mošt, ki ga lahko točite, ne da bi Vam bilo treba plačati točilno takso, ki jo sicer mora plačati vsak gostilničar.

Vprašanje. Davčni fiskus mi je predpisal osebno dohodnino od mojega čebelarstva, in sicer od 50 panjev, dasi imam čez zimo samo 20—30 panjev. Ne da bi dobil za

svoj večletni trud za povzdigo čebelarstva primerno nagrado, me krepeli davčna oblast in stika za dohodki pri mojih čebelah. Ali moram res davek plačati?

Odgovor 6. Davčni zakon ne pozna nikakih izjem. Naj bodo dohodki kakršnikoli, osebno dohodnino moramo plačati vsi brez izjeme. Delovanje za povzdigo čebelarstva se ne vpoštevata, ker se davčna oblast za take »izdatke« ne zanima.

Drobiž

Zagrebska »Pčela« nas je za novo leto prav prijetno iznenadila. Vsa se je pomladila in oblekla svatovsko obleko. Ta čebelarški list je glasilo čebelarjev, ki se zbirajo okoli »Centralne pčelarske zadruga v Zagrebu«. Posebno zanimiv je članek Ivana Petroviča s Sušaka, ki opisuje čebelarske razmere v Gorskem kotoru in v Hrvatskem primorju ter članek g. Antoniolija o čebelarskih razmerah v Dalmaciji. Resnično, ta ozemlja so čebelarska obljubljena dežela! Panji nabere večsah po 60 do 70 kg medu na leto. Pa kakšnega!

Zakaj je »Pčela« slekla svojo dosedanje lepo košuljico in se čez noč prelevila iz »Jugoslavenske pčele« v prav navadno »Pčelo« — nam je neumevno. Želimo ji tudi v novi obleki prav mnogo sreče! — Priporočamo jo tudi našim čebelarjem.

Ur.

Včelaške Rozhledy. Pred nami leži 1. številka III. letnika te ugledne češke čebelarske revije, ki jo urejuje mojster Ivan Kitzberger, župnik v Nebušicah. V tem časopisu sodelujejo najodličnejši češki čebelarji in znanstveniki. Posebno pozornost posvečujejo vzgoji matic, zlasti plemenski vzgoji in odberi.

Ur.

V dunajskem čebelarškem listu »Bienen-vater« je čebelar Šmid priobčil seznam najrazličnejših sistemov panjev, ki se uporabljajo na svetu. Čeprav ni seznam popoln, obsega pa le nad 130 imen. Značilno za nemške čebelarske razmere je, da je od teh 130 sistemov nad 110 nemškega izvora, samo 12 pa francoskega, ameriškega in angleškega. Med temi sistemi čitam tudi Živanovičevo amerikanko in A.-Ž. panj. Srečni nemški čebelarji, ki imajo to nepregledno vrsto sistemov, se vsaj lahko prepirajo, kateri panj je najboljši.

Ur.

Znani župnik dr. h. c. F. Gerstung iz Ossmannstedta v Nemčiji je odložil uredništvo čebelarskega časopisa »Die deutsche Bienen-zucht in Theorie u. Praxis«, ki ga je pred 32 leti ustanovil in vsa leta urejeval. Za čebelarstvo je deloval 40 let. Tudi na naše čebelarstvo so njegove teorije in njegov panj (gerstungo-

vec) nemalo vplivale. Čeprav smo zavrgli njegov panj, mero njegovega satnika smo pa le pridržali.

Gerstung popisuje v 1. številki letošnjega »Bienenwatra« svoje zanimivo življenje in delovanje. Seveda ni pozabil sam sebi pokaditi tudi to pot, kakor je bila že vedno njegova navada. Ur.

Čebelarstvo v Švici je ondotni vladi zelo pri srcu, ker je l. 1924. imenovala 40 nadzornikov čebelarstva. Naloga teh nadzornikov je zlasti, da proučujejo razne čebelne bolezni in kako se te bolezni odvrtaajo, ozir. zdravijo. V tem oziru je bilo dosedaj švicarskim čebelarjem brezplačno razdeljenih nad 10 tisoč navodil. Nadzorniki za čebelarstvo dobivajo $\frac{3}{4}$ plače od države, $\frac{1}{4}$ pa od čebelarske organizacije.

»Goriška Straža«.

O porabi medu na Irskem v starih časih piše neki ameriški list tole: Sladkorja ni bilo, zato so med zelo cenili. Čebelarstvo je bilo jako razširjeno. Tako zvane »brohonske« postave so imele posebna določila o čebelarstvu. Med so na različne načine rabili. Z njim so n. pr. polivali pečenko, ki so je pekli na ražnju. Rabili so ga pri kuhi finih rib in skoraj pri vsaki jedi. Pri pojedinah je imel vsak gost poleg krožnika posodico medu. Vanj je pomakal sleherni grizljaj mesa, ribe ali kruha. Mleko, sladko ali kislo, pomešano z medom, je bila Ircem prav priljubljena pijača. Iz medu so delali medico, ki so jo ponudili gostu takoj ko je vstopil v hišo. Čebelarji, privadimo ljudi zopet na med, pa ne bo manjkalo kupcev! P. A.

Uvoz živih čebel, medu in voska v Čehoslovaško je od 4. novembra pr. l. dalje zopet dovoljen, vsaj tako so nam sporočili. Ur.

Za pustne dni. Umno čebelarstvo sega že tako daleč v prirodne zakone, da se ni čuditi najnovejšim poizkusom učenjakov, ki si belijo glave, kako bi sparili čebele s kresnicami, da bi potem tudi ponoči mogle na pašo. Le pomislite, g. urednik, koliko medu bi se potem pridelalo. Pa kaj med! Le predstavljajte si v lepi noči tam o kresu roj takih novih stvorov! Si li morete kaj lepšega misliti? Vse umetne razsvetljave naj se skrijejo! Čebelarje čakajo res še lepi in dobri časi! J. A.

Kdo zna izračunati? Če tehta en sat, ki je popolnoma zalit z medom, poldrugi kilogram in pol sata, koliko tehta 9 takih satov?

Opozorjam, da je to strogo računsko naloga, ki jo je le v tem zmislu mogoče rešiti. Rešitve naj pošljejo člani uredništvu. Imena objavimo. Ur.

Črna ajda se vrača na naše njive. Ta razveseljivi pojav je od leta do leta vidnejši. Izpodrinila jo je siva ruska (japonska) sestra, ki

so jo z velikansko reklamo spravili do veljave. Res je, da je v začetku rodila zelo bogato, sedaj pa naglo propada. Vrhtega je moka od sive ajde ponekod prav občutno grenka, žganci pa kaj malo okusni. Kako sladka pa je moka od črne ajde in kak blag duh nam viha nos, ko postavi mati skledo žgancev na mizo, zlasti če so z vrha še palec debeli ocvirki — —

Če hočemo, da bo črna ajda bogato rodila, seveda kadar je letina zanjo, moramo skrbeti, da bomo seme menjavali. Ur.

Največji čebelar na svetu je baje g. Hermandes na otoku Kubi v Ameriki, ker ima nad 10.000 panjev, seveda ne vseh na enem mestu. V l. 1923. ni pridobil nič manj nego 4000 q medu, ki ga je prodal večinoma v Evropo, in sicer na Angleško.

»Goriška Straža«.

Lístnica uredništva. Gg. dopisnike opozarjamo, naj potrpe zaradi priobčenja poslanega gradiva. Saj mnogo ga itak ni, komaj za štiri tiskane strani. Uredništvo mora skrbeti, da je čtivo prav raznovrstno, in ne more vselej vsako stvar takoj priobčiti. Kaj pa, kadar uredništvo prosi gradiva? Ali se gg. sotrudniki vselej odzovejo? Le poglejmo »Čebelarja«! Če bi ne bilo gg. Kosija, Juga, Okorna, Jurančiča in p. Angelusa, pa bi bil letos »Čebelar« zmrznil. Mnogo gospodov uredništvu gradivo o b e t a, gradiva pa ni. Najlepše pozdrave vsem čebelarjem, tudi tistim, ki niso z menoj zadovoljni!

Gospodu A. Č. v T., Belakrajina. Poslana zadeva je preobširna in jo moram vestno pregledati, če hočem izreči sodbo. Priloženih fotografij »Čebelar« bržkone ne bo mogel prinesiti, ker so klišeji neverjetno dragi. Prihodnji teden bo odborova seja, takrat se odloči o vsem.

Poslamo.¹

Čebelarska podružnica v Novem mestu je zaznala, da Franc Frančič, invalid iz Rateža, p. Brusnice na Dolenjskem, pošilja okrog prošnje za podporo in se pri tem poslužuje izpričeval čebelarske podružnice v Novem mestu. Obveščamo vse sočebelarje, da podružnica nima in noče imeti s špekulantskim poslom Frančičevim nobenega stika in ne daje pokroviteljstva za beračenje pri čebelarjih in čebelarskih podružnicah.

Čebelarska podružnica v Novem mestu.

¹ Za vsebino odgovarja uredništvo le kolikor določa zakon.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 9 okvirov najnovejšega sestava:	300	—
kompletan z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje)	325	—
Isti na 10 okvirov, najnovejši in najpreciznejši izdelek	8	—
Baloni, za 1 ali 2 litra Din 16— oziroma	8	—
Deska za pritiranje satnic	7	—
Euskol - zavitek	35	—
Garnitura za vdolavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	—	—
Kadilnik	60	—
Kapa, čebelarska, za odpiranje (s tkanino)	50	—
Ista, s tkanino (navadna)	—	—
Klešče za okvirčke	42	—
Klešče za okvirčke v topli stavbi	28	—
Kolesce za vtiranje žice	40	—
Zaklopna kozica za odlaganje obljudenih satnikov	—	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 3 do 15 Din	5	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	60	—
Mreža, žična za okenca (pocinkana), kvadratni meter	120	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja ob točenju medu	12	—
Nož za izpodrezavanje satja	15	—
Nož za odkrivanje satja	3	—
Odvijač za vijake	85	—
Pipe, čebelarske	18	—
Pitalnik za A.-ž. panj Din 10—, iz bele pločevine	16	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	200	—
Iste za 55 kg	50	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	180	—
Posoda za čiščenje medu z dvojnimi sitom	8	—
Ravnalec (priprava za uravnavanje satnikov v A.-ž. panju)	18	50
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	2	50
Razstojišča, pločevinasta, namesto kvačic za 9 ali 10 okvirčkov	200	—
Rešetka, matična, močna (nemškega fabrikata) za kvadratni meter	135	—
Rešetka, matična, šibkejša	100	—
Rokavice, čebelarske	76	—
Satnice 39×23 cm, kilogram	25	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	20	—
Sito za čiščenje medu, leseno	32	—
Isto pločevinasto	150	—
Solnčni topilnik	7	—
Spone za rokave, I. vrste, par	6	—
Iste II. vrste, par	900	—
Stiskalnice za umetno satje	12	—
Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	18	—
šablona, jeklena in zabijač (priprava za pritiranje kvačic)	10	—
ščetica za ometanje čebel	3	—
šilo za vrtanje luknjic	1100	—
Točilo za med, pločevinasto, za 3 okvire 27×41 cm	58	—
Topilnik s svetilko in žličko za lepljenje satnic	100	—
Topilniki za voščine	38	—
Vilice za odkrivanje satja	—	—
Zapahi za žrela:	5	—
a) kovinski enostranski Din 5—	2	—
b) leseni (Trinkov sestav)	5	—
Znaki	—	—
Žica v klobčiču, dlk Din 1—	—	—
Kovinska garnitura za A.-ž. panj:	9	—
a) 6 palic 40×8 mm (nepocinkano železo)	5	—
b) 2 nosilca za matično rešetko	6	—
c) 2 tečaja za vratca à Din 3—	3	—
č) 4 tečaji za bradi à Din —75	60	—
d) mreža za okenca po kvadr. meter	4	—
e) zapahi za okenca p. Strgar à Din 1—	1	—
f) 2 zaporici za zaklopnico à Din —50	28	—
g) kvačice iz železne žice, kilogram	1	—
h) 1 kljukica za vratca, večja	15	—
i) kos matične rešetke 33×25	—	—

Gospodarske knjige

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Francišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znidersičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konzerviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo veljavna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humek. Din 12.—

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani